

hollandsk Kvindeforening, nær var bleven stødt ud som uberettiget Deltager. — Hendes Forening havde nemlig kun Kvindesagen paa sit Program, og øjeblikkelig toer Mændene i Harnisk og mente, at den kæmpede for Mændenes Ødelæggelse. Der udspandt sig nu en længere Debat, hvori den hollandske Frue just ikke brugte de mest parlamentariske Udtryk, men heldigvis var der dog flere forstandige Mænd til Stede, som var i Forstaaelse med Kvindesagen, saa hendes Mandat blev alligevel tilsidst godkendt.

Ubegribeligt, at den Misforstaaelse, at det er Mandfolkehad, der driver Kvindeforeningernes Arbejde, vedvarer, og endogsaa iblandt moderne Socialdemokrater kan vedblive at stikke Hovedet frem.

Folkehøjskole i København.

Dersom man for nogle Aar siden talte om Højskole til Københavnerne, satte de i Almindelighed et underligt Ansigt op. Nogle mente, at Højskoler var Arnesteder for den mest forskruede Religiositet, andre, at der dér under Skin af Menneskeret udvikledes den mest tøjlesløse Frihed, atter andre, at Højskolen var kun til for de stakkels uvidende Bønder, som i den tarvelige Almueskole havde faaet et Undermaal af Kundskaber. Alle, selv de, der saa med de mildeste Øjne paa Højskolen, mente, at København havde i alt Fald ikke Brug for det Slags Skoler.

Nu tænker oplyste Københavnerne anderledes. En stor Del af disse har i Tidens Løb faaet Lejlighed til enten selv at gæste Højskolerne eller til at gøre Bekendtskab med derfra udgaaede Elever. Men mest har vel det stærkt oplyste Vælgerfolk ude paa Landet, hvortil Højskolerne har ydet det største Kontingent, lukket Øjnene op paa Københavnerne for, at det er noget ganske andet end forskruet Religiositet eller tøjlesløs Frihed, der bydes de unge — men der imod netop en Skole, der passer for Livet.

Det, der ved Højskolerne er gaaet op for Befolkningen, er: at alle Mennesker trænger til en *Ungdomsskole*, ikke alene for at deres Øjne kan aabnes for Menneskelivets Krav som voksen, men ogsaa for, at der kan ydes dem Kendskab til det Samfund, hvori de lever, og til selv at finde deres Bestemmelse i dette samme Samfund.

Undervisningen kan ikke afsluttes med Barnealderen, selv om et Barn har gaaet i den mest udmærkede Skole, simpelt hen af den Grund, at Barnets Tænkeevne ikke kan modtage de Kundskaber, som den voksne unge Mand eller Kvinde trænger til. Man kan ikke give Barnet Livsvisdom som en Tryllenød, det i et givet Øjeblik kan knække og derved redde sit Liv.

Barnet kan indsamle et spredt Stof som et Gloseforraad, men den voksne samler det i fyldige Sætninger, hvori der er Mening. En Ungdomsskole skal give Mening i de enkelte Liv og derved Mening i hele Samfundet.

Men hvor meningsløst er ikke mange Menneskers Liv og mangt og meget i vort eget Samfund.

Dog, vi vil ikke filosofere, men kun meddele dem, der ikke allerede véd det, at København nu ogsaa faar sin *Ungdomsskole*

for begge Køn, og raade de unge Piger, som kan faa Lejlighed til at besøge en saadan Skole, til endelig at benytte den.

Højskoleforstander Morten Pontoppidan er kendt som en Mand, der forstaar sig paa de unge, og han vil ogsaa søge at knytte de Lærerkrafter til Skolen, som vil passe for dem.

Rimeligvis vil Frøken Falbe-Hansen, den Kvinde, som Kvindesagsvennerne her hjemme skylder saa meget, overtage den Side af Undervisningen, som er hendes Specialitet. Hr. Herman Trier, Hr. Dr. Pingel og Hr. Falkenstjerne vil ogsaa blive Skolens Lærere, saa de gode Navne vil sikkert drage de unge til sig.

Paa Grund af Hovedstadsforholdene behøver Eleverne ikke her som paa Landet at bo paa Skolen, men for de Elever, som ikke har Hjem i København, vil Skolen anvise gode Hjem, Højskoleforeninger eller Højskolehjem, hvor de unge vil kunne finde sig ganske som hjemme.

Det er den første Højskole, ja i det hele taget den første Skole for voksne her i Landet, der byder Fællesundervisning for begge Køn, saa Kvindebladet „Hvad vi vil“, som stadig arbejder derfor, vil ogsaa fra den Side paa det bedste anbefale et Højskolebesøg baade fra By og Land. Vi tror nemlig, at først gennem en ligelig Uddannelse af de unge, vil Kvindernes Ret vinde den fulde Forstaaelse, der er nødvendig, og bringe de Samfundsbaand til at bryde, der holder Kvinderne nede i Trældom og Uvidenhed.

Da Grundtvig gav Stødet til Højskolen her i Danmark, tænkte man endnu ikke paa Kvinderne. Grundtvigs Tanke var da væsentlig den, at den lærde Skole syndede stærkt ved at saa videnskabelig Lærdom i Barne-sjæle, hvor der endnu ingen Jordbund var, og han hadede den Romeraand, der gennem sin Latinlæsning tvang Børnene til at høje sig for det romerske Røverfolk, hvis Maal var at kue alle andre Folk under sit Aag. Det, mente han, var at give Børn den giftigste Sjæleføde. — Nej, en folkelig Højskole, som Ungdommen hverken lokkes til med Levebrød som til den lærde Skole, eller drives til med Bøder som til Almueskolen, men søger til af egen Drift og Lyst, den vil sætte Kronen paa dansk Folkeoplysning; saaledes var hans Tanke.

Grundtvig havde Ret — en af Skolens Frugter, som meget snart viste sig, det var Kvindernes Adgang til Højskolen. Kristen Mikkelsen Kold havde nemlig ikke længe holdt Skole, før en ung Karl, som selv havde haft et rigt Udbytte af sit Højskolebesøg, bad om, at hans Kæreste ogsaa maatte være med, ti Livet mellem Kærestefolk og Ægtefæller maatte dog blive anderledes rigt, naar de havde faaet den samme Oplysning og Uddannelse.

Kold, der havde den fineste Høreevne for Folkets Krav, iværksatte straks Tanken, og indbød derefter i Sommermaanederne unge Piger som Højskoleelever. De andre Højskoler fulgte Eksemplet, og Skolerne har der efter om Tiden været besøgt af Mænd, om Sommeren af Kvinder.

Først Højskoleforstander Pontoppidan gør Skridtet helt ud og byder de unge at sidde paa Skolebænk sammen.

Mange latterlige Fordomme og bornerte Opfattelser vil forhaabentlig herved falde, og et sundere og sandere Forhold udvikle sig

mellem unge Mænd og Kvinder, samtidig med, at Skolen vil give dem rige og nyttige Kundskaber for Livet. Vi ønsker derfor oprigtigt, at den moderne Højskole i København maa have Lykke med sig til Gavn og Glæde for de unge.

Fjældluft.

Det er meget kønt af de norske Kvindesagsvenner, at de indbyder danske til at forhandle Kvindesag og Fredssag oppe i Højskolen i Seljord i Telemarken; ti det er her ikke alene Stortingsmand Ulmanns udmærkede Veltalenhed, der bydes Gæsterne, men det er ogsaa en saa sjælden Naturs Skønhed, parret med den ejendommelige friske Luft, som vi danske sætter saa stor Pris paa.

Men vi havde dog været mere taknemlig for vor egen og mange andre skikkelige Menneskers Skyld, dersom Mødet om Fredssag og Kvindesag var blevet afholdt i den norske Hovedstad, hvortil det var betydelig lettere at faa Adgang, og hvor vi ogsaa tror, at det vilde have mere Betydning, idet der i en større Kreds kunde føres en mere frugtbar Diskussion end i en lille privat Vennekreds, hvor man paa Forhaand er enig om Sagerne.

Men Kristiania Kvindeforening vilde nu en Gang ikke have os, og saa maa vi være glade, at der dog blev et Møde om Kvindesagen paa Ulmanns Højskole i Seljord, og dejligt var der deroppe. Mange elskværdige Mennesker var mødte, udmærkede Talere, og alvorlige Forhandlinger førtes. I tre Dage varede Mødet, og den hyggelige Husmoder Fru Ulmann var utrættelig i at gøre det godt for sine halvandet Hundrede Gæster. 27 danske var mødte, 1 svensk og 7 finske.

Alle var enige om, at Fru Ragna Nielsen, født Ulmann, var Perlen blandt Talerne, og „Hvad vi vil“ haaber i et senere Numer af Bladet at kunne bringe hendes Tale. — Frøken Alli Trygg fra Finland talte ogsaa. — Redaktør Hansen-Nørremølle fra Sønderborg gav en Skildring af Kvindernes Stilling i Preussen og viste deres forfærdelig trykkede Kaar og hvor langt Kvinderne var tilbage i Tyskland. Dette gav Hr. Folketingsmand Fr. Bajer Lejlighed til at fortælle om de to fremragende Kvinder i Tyskland, Fru Line Morgenstern og Fru Guillaume-Schack, der begge staaar paa Højde med den moderne Kvindebevægelse i det øvrige Europa, men som dog arbejder for det samme Formaal paa en højt forskellig Maade; ti imedens Line Morgenstern bygger Arbejderkøkkener for de fattige (17 i Berlin), hvorved hun utrættelig hjælper med Mad og Penge, styrker og støtter Kvinderne, saa farer Fru Guillaume-Schack frem med Kraft og retfærdig Harme mod alle det gamle Samfunds Fordomme og bornerte Opfattelse af Kvindens Stilling. Begge udmærkede Kvinder, lige værdifulde for den Sag, de kæmper for. — Stortingsmand Ulmann imødegik med sin sædvanlige Veltalenhed den latterlige Misforstaaelse af Apostlen Paulus's Udtalelser om Kvinden, og mente, at Apostlen sikkert, om han levede nu, vilde harmes over, at hans Ord skulde bruges som en Hæmsko mod Kvindens Menneskeret. Præsterne tildelte U. ogsaa et Hip, idet han mente, det gik de fri-